

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 2 fl. (4 coroane).

Pe o jumătate de an 1 fl. (2 coroane).

Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la Institutul Tipografic în Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15.) — Telefon nr. 14.

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr. a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

„Manifestul“ — prigonit.

E fapt acum, că cei șapte bravi conducători ai noștri, cari au avut curagiul să publice frumosul „Manifest“, vor fi pedepsiți.

Guvernul unguresc, în frunte cu Bánffy-pașa, a ascultat de sfaturile păcătoase ale argisiților Jidani dela gazeta „Pester Lloyd“, și a pornit goană în contra iubiților noștri conducători. Toți șapte, cari au iscălit cu numele lor, au fost luați la cercetare și li-s'au dictat pedepse de temniță și amendă de bani.

Domnul *Dr. Ioan Rațiu*, neînfrântul președinte al comitetului național, citat la poliția din Sibiu, 'i-s'a dat o pedeapsă de 10 zile arest ordinar și 100 fl. ca amendă.

Părintele *Gerasim Domide*, din Rodna-veche, a fost pedepsit cu 7 zile arest și 50 fl. amendă.

Domnul *Rubin Pația*, avocat în Alba-Iulia, a fost pedepsit cu 15 zile arest și 100 fl. amendă.

Asemenea au fost pedepsiți și ceilalți membri ai comitetului național: *George Pop de Băsești, Iuliu Coroian, Dr. Teodor Mihali și Patriciu Barbu*, dar' despre pedepsele lor ne lipsesc încă știrile.

Cei pedepsiți au înaintat recurs în contra judecății nedrepte, dar' recursul în sfârșit ajunge tot la ministrul, de unde a pornit și porunca de prigonire și astfel

putem ști înainte, că cum se va sfârși. La noi, în aceste vremuri, se adevărește de minune vorba: „*Turcul te bate, Turcul te judecă!*“

Astfel dară ușile temnițelor în curând eară vor scârțâi în țîșinile lor ruginite, earăși se vor deschide, ca să primească întru întunecul lor pe cei mai aleși fruntași ai noștri, cari numai ieri-alaltăieri au fost eliberați prin fapta de grație a Maiestății Sale. Eară-și se vor umplea temnițele ungurești cu conducătorii poporului românesc.

Și pentru-ce?

Pentru-că ei au avut curagiul să vă spună vouă, țeranilor români, cari sînteți talpa țerii, vouă, cari sînteți temeliea neamului nostru, că vă iubesc, că pentru voi gata sînt să sufere ori-și-ce chinuri, ori-și-ce necazuri.

Pentru-că, după lungi suferințe de 14 luni de zile, ei au avut curagiul să bătălesc să spună poporului românesc și lumii întregi, că temnițele nu 'i-au muiat, si mai mult 'i-au întărit și oțălit spre a lupta și mai departe pentru drepturile asupritului popor.

Ei vor fi siliți să între de nou în temniță, și încă în aresturile ordinare, în cari se închid numai cei-ce fură și jefuesc, hoții și tâlharii, — și vor trebui să o facă pentru fapta, că au avut curagiul să mărturisească de nou credința și alipirea neclintită cătră falnicul steag, pe care scris

este: *programul partidului național român.*

Aceia, pe cari atâta 'i-am dorit să scape dela Seghedin și Vaț, aceia, pe cari cu dor și jale 'i-am cântat în doine plângătoare, ca să revină în sinul poporului iubitor, eată că de abia au venit, de abia 'și-au ridicat glasul lor puternic întru a spune de nou credeul lor politic, care al nostru al tuturor credeu este, și stăpânirea barbară earăși îi aruncă în temnițe.

Nebunii de stăpânitori!

Ei cred că-'i vor înfrica, cred că-'i vor slăbi astfel, și îi vor face să se abată dela ținta ce 'și-au propus: eluptarea tuturor drepturilor ce 'i-se cuvin unui popor frumos și harnic, cum este poporul românesc.

Nebunii întru deșertăciune nădejduesc.

Căci mai curînd se va abate soarele din cursul seu, mai curînd vor schimba apele cursurile lor și stelele mersurile lor. decât ca conducătorii noștri să se abată de pe calea ce au pornit spre binele poporului nostru.

Da! Ei vor merge în temniță, vor merge mândri, cu fruntea ridicată, căci nu pentru păcate sînt osândiți, ci pentru a neamului iubire, care virtute este și pe care cu toții cu mândrie o purtăm în inimile noastre.

Ei vor suferi de nou, dacă se cere, și vor *dovedi de nou că pentru drepturile poporului românesc în stare sînt să sufere totul.*

FOIȚA.

Fapta și răsplata.

Povestire în versuri, întocmită de *Alexandru Lupu*, cu ajutorul lui *Moise Pratia* din Bucium-Poeni.

(Urmare.)

Muieri plîng după bărbați,
Surorile după frați
Maicele după ficiori,
Căci le-au fost de ajutor,
Uită-te, frate, 'ndărăpt
Vezi pe maica udă 'n piept,
Udă de lacrimi ferbinți
Vězându-ne chinuți,
Lasă, maică, nu mai plînge,
Că plînsul curînd te stînge.
Multă vreme nu trecu
Până-ce așa și fu,
Astăzi plîanse, mâne plîanse
Până maica să și stîanse.
În capul satului nost
Îți voi spune ce-a mai fost,

Un tist ce mergea călare
În frunte la adunare
El minteni în loc a stat,
Nouă porunca ne-a dat:
Să ne 'nturnăm îndărăpt
Să punem mâinile 'n piept,
Să rugăm pe Dumnezeu
Și să nu ne pară rău
Pentru fapta ce-am făcut
Nu știu scăpa-vom mai mult,
C'ăți făcut mare rușine
La satul vostru tot bine.
Noi acum cu drept cuvînt
Ne rugarăm lăcrămînd
Și din gură cuvîntînd:
Dragii noștri părinți iubiți
Lăsăm-vă năcăjiți,
Și ne ducem dela voi
Târziu vom veni 'napoi,
Dar' voi nu vă supărați,
Vină să nu ne băgați,
Căci nu noi am fost de vină
Făr' cel din țeară străină,
Că el baia ne-a luat

Mult rău ne-a făcut în sat.
Frunză verde de mătasă
Din anul optzeci-și-șeasă,
De când am plecat de-acasă
Puși în lanț treizeci-și-șasă,
Tochmai din luna lui Marți
Ne plecară toți legați
De cătane 'ncungiurați,
Pe drumul cerbului sus
Cu dosul cătră apus,
Cu fața la răsărit
Am mers la călătorit.
Cătu-'i ziua primăvara
Tot merserăm până seara,
Când fu seara 'ntr'un oraș
Ei ne dădură salaș
Peste noapte să-odihnim,
Dimineața să pornim,
Pe drum pe Ampoi în jos
Până 'ntr'un oraș frumos,
În Belgradul cel vestit
Unde locul a fost gătit
Nouă pentru odihnit,
Mers'am ziua toată bine

Ei vor intra de nou în *temniță*, și vor trece și cele *câteva zile*, cum au trecut *anii*, ear' noi și conducătorii noștri tot aceia vom rămâne, cari am fost: *credincioși neamului nostru și dușmani dușmanilor lui*.

Ear' voi, fraților dela țeară, ridicați mâinile voastre, mândri de a ave conducători curagioși și devotați, harnici în luptă și tari în suferință.

Țineți cu tărie la acești fruntași ai noștri, cari de nou au dat probe vechi, că cu tărie țin la popor și drepturile lui.

Temnițele, prigonirile și chinurile, ce ni-le pregătește barbara stăpânire, nu vor pute să ne slăbească nici-odată dacă *noi tare și neclintit vom ține unul la altul*, umăr la umăr.

Șirurile noastre tari sânt — și avem din darul lui Dumnezeu oameni, cari se umplă îndată golul ce s'ar ivi. Să căutăm numai ca strinse să fie legăturile între *noi însine*, luptători și conducători, să căutăm ca *vrajba și zizania*, ce dușmanul caută să o *samene printre noi însine*, să *n'aibă loc*, să nu poată *incolți*, să o nimicim, și apoi tari vom rămâne.

Atunci, dacă stăpânirea vine cu prigoniri și temniță, putem să-i zicem cu suflet liniștit: *puteți veni, că nu ne pasă, cât timp uniți vom fi la noi acasă!*

Lupta în comitate. În 24 Februarie s'a ținut congregațiunea în comitatul Sălajului. S'au desbătut mai multe lucruri, la care desbateri au luat parte și membrii români. Ungurii voiau să scoată 40.000 fl. prin arunc pe popor, dar' asta nu li-s'a sfetit. În urmă la punctul unde cereau cheltueli pentru participare la *milleniu* a vorbit foarte frumos domnul *George Pop de Băsești*, harnicul și neînfrântul luptător național, care a subscris și *Manifestul* domnului *Pop de Băsești* a dat o strașnică lecție domnilor dela comitat. Au mai vorbit domnii: *Andrieu Cosma*, directorul „Silvaniei”. Unii dintre membrii români tineri, durere, au lipsit dela ședință.

Limbaromână în Bucovina. „Gazeta Bucovinei” aduce cu multă bucurie știrea, că comuna *Davideni* din Bucovina, a luat hotărîrea de a purta toate trebile comunale *numai în limba românească*. Lăudăm pe frații Români din Davideni și dorim ca și alte comune se urmeze pilda lor, și în Bucovina și la — noi.

Un pas spre mai bine!

Unde? La noi în Ungaria?

Aș! Nu te spăria, bunule cetitor: Cu astfel de vești nu vrea încă încăpăținatul noroc prost al Ungurilor, să ne lase să te înveselim. Semnele arată însă, ce-i drept, că și încăpăținării are să-i vie rîndul, mai curînd ori mai târziu!

Acum e vorbă de sporul spre mai bine ce vedem că se face rînd pe rînd în cealaltă jumătate a Împărăției noastre, în Austria.

Nu se poate spune, că stările de lucruri de azi, din Austria, ar fi deplin drepte pentru feluritele popoare ce o alcătuiesc, — dar' nedreptatea stărilor de lucruri pe noi numai acolo ne pune pe gânduri, unde vedem că e susținută cu toată tăria, și nu se dă nici un semn despre aceea, că *cărmuitorii țerii ar fi aplicați, a face schimbări spre mai bine într'însa*, cum bună-oară se dă la noi în Ungaria.

În Austria însă s'au făcut încercări și se fac mereu, și nu rămân neincoronate de isbândă în măsură mai mare ori mai mică, azi ori mâine, căci stăpânirile germane austriace sînt mai ușor de înduplecat a face îngăduințe dreptelor cereri. Popoarele Austriei au drepturi, la cari noi nu îndrăsnim nici se visăm, decum să le cerem, de pildă a vorbi în limba noastră națională în dieta din Budapesta, precum în dieta din Viena vorbesc Boemii în limba lor bohemă, dacă vreau! Ungurii noștri 'ți-ar sări în cap ca turbați să încerci așa ceva! Pe mandatele postale, cu care trimiteți pe postă banii și pe cărțile de corespondență, în Austria pe lângă limba

nemțească e scrisă și limba poporului cutare ce locuște în partea cutare a țerii, în Bohemia bohemește, în Bucovina românește etc., — noi aici nici să gândim la așa ceva nu îndrăsnim!

Și așa mai departe; mergînd cu asămănările nainte, multe lucruri vei afla încă stînd dincolo mai bine ca dincoace!

Acum aflăm, că se face în Austria un nou pas foarte mare spre mai bine, spre o împărțire mai cinstită a dreptății între locuitorii țerii. Vorbim de legea electorală, pe care guvernul s'a apucat s'o schimbe, *lărgind încă în chip însemnat dreptul de alegător!* Mulțime mare de cetățeni, cari după legea de acum nu au drept de alegători, îl vor dobîndi prin noua lege, și anume, afară de cei-ce azi îl au și a căror tuturora le rămâne și mai departe, vor mai fi înzestrați cu dreptul de alegători aproape *două milioane de cetățeni!* Când ții apoi în vedere, că *de toți* vor fi alegători pentru dieta din Viena cinci milioane și vre-o jumătate, și că între acestia sînt *noi* aproape două milioane, deci vechi trei milioane și ceva, — vezi îndată ce spor mare spre mai bine s'a făcut, lărgindu-se cercul de drept al unei legi, încă cu a treia parte!

Și și în alte privințe se lucrează în Austria într'un fel, care pe noi Români ne poate cu drept înveseli și întări în nădejile noastre bune, căci ori-cât de mult noroc prost să aibă Ungurii noștri pentru timpul de față, e peste putință ca un vînt bun și cald ce suflă peste țeara vecină cu care Ungaria e legată trup la trup, și care acolo face să răsără tot mai mult florile dreptății de sub țelina nedreptului trecut, e peste putință, ca acel vînt să nu aibă înrîturire curățitoare și asupra vîzduhului țerii noastre, vîzduh încărcat încă de miazmele necurate și stricate a dorințelor nebune ungurești.

Va trebui să înțeleagă și Ungurii, și dacă nu vor înțelege *vor fi făcuți să înțeleagă*, că spiritul timpurilor ce trăim

Până eată seara vine,
Când fu timpul de ojină
Întărăm în Alba-Carolină,
În cetatea cea vestită
Ce demult a fost gătită,
Ved ziduri frumoase 'nalte
Și palaturi ridicate,
Ved poartă deschisă 'n două
Lacrimi din ochii mei ploauă,
Ved gendarmii giur de mine
Toți cu puștile lor pline,
Întru 'n curte stau la rînd
Ca un miel care-i mai blînd,
Soțul ce-am avut păreche
Nu putea plînsul să 'nece,
Vezîndu-se 'n așa loc
Fără de nici un noroc,
Eu am zis, uită-te frate
La ferestri întunecate
La uși cu două lăcate
Cât de tari sînt ferecate,
În lăuntru ne vor pune
Pe rînd toate le-om ști spune,
Soțul atunci lăcrămează

Și din gură greu oftează
Și zice cu dulei cuvinte
Cătră prea bunul părinte,
Zicîndu-i cuprins de jele:
Unde-'s frumșetele mele,
Unde sînt prietenii mei
S'aștept mila dela ei
Ca să-mi dea ajutorință
La așa o-neputință,
În care-acum sînt picat
Fără de-a fi vinovat,
Făr' numai niște păcate
'Mi-au pus sarcina în spate,
Și măcar cătu-'i de grea
Sînt silit a o purta,
Mult amar voiu mai petrece
Până pedeapsa 'mi va trece
Cu care ne vor pedepsi
Acum curînd nu pot ști,
Făr' precum zilele trec
Ved știu spune cum petrec,
Azi mă aflu la 'nchisoare
În casă făr' de răcoare,
În casă ne-aerită

Într'a temniței ispită,
Unde sângele 'nălbește
Fața tare 'ngălbinește,
Inima-'mi înoată 'n smoală,
Trupul se cuprinde 'n boală,
Sufletul neodihnit
Fiind așa chinuit
Zi și noapte ne 'necat
Trupul odichnește 'n pat
Fața 'n pămînt se preface
Fiindcă trupul mult zace,
Cu lucrul nu e cuprins
Numai rare-ori în vis.
Tot cu gândurile mă bat
Zi și noaptea ne 'necat,
Dar' înzadar mă tot gândesc
Căci nimic nu folosesc
Chiar aceea-ce eu gândesc
Făr' mai tare mă bolesc,
Căci cu gândurile mele
Umplui inima de jele,
Din care nu se mai scoate
Până-atunci când gat cu toate,
Rabdă inimă și taci

cere libertate și dreptate pentru toate popoarele, și că vremea desbrăcării unui neam prin altul de haina națională, de limbă, credință, obiceiuri și altele, — a trecut!

Au fost și altfel de vremuri, în veacurile întunecatului trecut, și atunci și Ungurii au isbutit a ne răpi pe mulți din frații noștri, făcându-i „nemeși“ și cu nemeșugu făcându-ni-i perduți pentru totdeauna, — dar' acum a mai umbla după de astea, e prea târziu!

Noi le-am dovedit, le dovedim mereu și li-o vom tot dovedi aceasta, *aținându-ne cu tărie în lupta noastră națională, până vor trebui să se plece și ei, ori vor fi plecați, și ne vor da îngăduințele pe cari azi nu ni-le dau!*

Pașii spre mai bine ce în Austria se fac, ne sânt pe semne bune, că și nouă ne vor sosi ele aceste vremuri!

Ce zic alții?

Noi ne-am spus în repețite rinduri cari sânt părerile noastre despre mult trimbițatul milleniu ce Ungurii îl vor sărbători în vara asta.

Dar' că noi Românii sântem de păreri contra milleniului și desmântăm pe frații noștri, și cărturari și popor, a se feri ca de cel mai scârbos păcat de a lua și ei parte la acele sărbări, unii și alții ar putea zice că o facem din năcazul ce-l avem față de Unguri, cari sânt mai norocoși ca noi în această țeară și le merge mai bine și pe noi ne scurtează în multe din drepturile noastre.

Fie dar' că așa e.

Dar' ce au atuncia Nemții din depărtare și alte popoare depărtate de Unguri, că Bohemii și alții mulți, de scriu precum scriu despre milleniu? Ce are cu ei „Allgemeine Zeitung“ din München bună-oară, o foaie din cele mai lățite și cu vază în Europa, de scrie precum scrie!?

Căci eată ce zice într'un număr al seu mai nou această foaie:

„Pornirile sărbătorești din Ungaria, fac să răsără minunate floricele, încât se vede limpede, că Ungurii vor să-și tragă folosul acestui an, pregătind tot felul de sărbători. Dar' oare în Germania s'a gândit cineva a sărba legământul dele Verdun, unde s'a pus temeiul Terii-Nemțești politice? În sfârșit multe simt și cred despre sine Maghiarii, dar' fără armele Nemților Ungaria și azi ar fi un pașalic turcesc! Și oare nu e mai mult ca amăgire de sine, dacă comisia pregătitoare a milleniului crede că toți primarii din capitalele (orașele unde locuiesc domnitorii) Europei vor alerga la acea expoziție și se vor înfățișa ca stafeti înaintea Regelui? Oare să nu se știe că Germanii vor osândi pe toți aceia cari vor lua parte la acel milleniu? Doar' zilnic ne sosesec știri, că neamul german este prigonit de șovinismul unguresc! Ear' necinstirea neamului german, vrednicește pedeapsă!“

Și pedeapsa aceasta și-o închipue foaia nemțească în acel chip, că nici din partea lor să nu iee parte la sărbările milleniului cât se poate de mulți.

Le-am pus acestea sub ochii cetitorilor noștri, ca să se vadă în ce chip gândesc și alții despre milleniu, nu numai noi Românii.

Nemții din Ungaria și Sașii ardeleni sânt însă pe lângă noi, de zeci de ori mai cu cruțare tractați, și totuși eată cum judecă frații lor liberi din depărtare. Cum va trebui să vorbim noi și la ce să ne îndemnăm noi poporul, ținând seamă de măsură înzecit de mare a nedreptății și necruțării cu care ni-se măsoră de satrapii din fruntea țerii?

O raritate.

În numărul nostru 5 din ăstan, sub titlul „Dragostea lor pentru noi“, am scris despre nedreptatea ce s'a făcut domnului Iuliu Coroian, care și-a cerut pasaport pentru străinătate și nu și-a dat, ci și-a răspuns: „Streang, nu pasaport îi trebuiește lui!“

Di Coroian s'a dus acum de curând la Budapesta să cerce a doua-oară să dobândească pasaportul. Cum a umblat de astă-dată, nu mai spunem noi, să nu se creadă că din noi vorbește ura față de Unguri și de guvernul din Pesta, ci lăsam să o povestească o foaie ungurească însași.

Eată-ce spune despre această a doua încercare a dlui Coroian, „Magyarország“ din Budapesta:

„Coroian se află în capitală (orașul de căpetenie al țerii) ca să-și mijlocească dela guvern un pasaport, deoarece ce trebuie să meargă la București într'o pîră de moștenire în care el e avocatul unei părți din Ungaria. Guvernul ungar însă a tăgăduit acum a doua-oară darea pasaportului pentru Coroian, și numai atâta și-a îngăduit, ca vișpaul Brașovului să-și poată da un certificat (pas mic) pe 15 zile.

„Un alt memorandist, avocatul Mihali din Dej, care în aceeași treabă de moștenire în sumă de milioane, e avocatul femeii testatorului, voinde să meargă la București împreună cu Coroian, a cerut și el pasaport, guvernul ungar însă nu și-a dat lui Mihali nici pasaport, nici măcar bilet de trecere, cum a îngăduit lui Coroian, așa că Mihali va fi nevoit să încunglure pe departe să meargă în România.“

„Mărturisim — zice foaia ungurească — că nu înțelegem această purcedere a guvernului de a nu voi să dea pasapoarte! Cu măsura aceasta tot nu poate ajunge la nici un sfârșit. Trebuie numai cevași mai mulți bani și mai mult timp, și cine vrea poate călători în România cu încungiur (peste Viena, Lemberg etc.) tocmai așa de liniștit ca și pe la Orșova ori Predeal.

„In Ungaria, ba niciiri în lume, nu este lege care pe omul ce nu e luat la mișie și nu e sub pază polițienească, să-l oprească a călători în străinătate! Din contră! Ori-cui îi stă în voe a călători chiar fără pasaport ori-unde-i place!“ — etc.

Așa vorbește o foaie ungurească, și ea mai departe își bate joc de acest „ocoșag“ al guvernului și a poliției de a nu da pasapoarte. Ea îi spune verde guvernului că ce face e curată șicanare, chinuire a unor cetățeni ce și ei au drepturi ca alți cetățeni, și mai e și prostie! Vorbește drept foaia ungurească, lucru care atât la „Magyarország“ cât și la celelalte soațe pilărițe pestane ale ei, e — o raritate!

Pe voe nu poți să-ți faci,
Fiindcă ești în așa loc
Unde nu-i voe de joc,
Numai jele și amar,
Flacăra și nestins jar,
Multă jele și suspin,
Întunec, nu sênin,
Într'un loc atât de strîmt
Ce-i mai urt pe pământ
Unde mulți se chinuesc
Faptele își răsplătesc
Si eu cu jelnic cuvânt
În greutățile ce sânt
Rog pe bunul Făcător
Să-mi ierte din ce-s dator,
Că-s dator o mare sumă,
Pentru singură o glumă,
Nestiind unde mă duc
Și de ce lucru m'apuc,
Eată-acum greu pătimesc
Mari neplăceri suferesc
În amarnică nchisoare
Așa cu multă sudoare,
Trebuie să rabd, să tac,

Căci alta nu pot să fac,
Porțiunea cătu-i de rea
Sânt silit a o mîncă,
Luni păsă, ear' Marți mazire
Traiul mi-e foarte subțire,
Mercuri crumpeni, Joi rișcașe
Trupul tare ni-l desgrășe,
Vineri ear' ne dă păsă,
Numai cu ceapă m'penat,
Sâmbăta-i mazere groasă
A unsoare n'amiroasă,
Dumineca ne dau gris
Deși neaptea l vîd în vis,
Une-ori și „káposztát“
Șese luni în bute-a stat,
Pită grumba de săcară
Ca pelinul de amară,
Nu-i nimic că e așa grumpă
Numai de ar fi mai multă,
Și avem numai un funt
Peste-acela nici un pînct,
Când pun mîna de-l ridic
Doamne, mult îmi pare mic,
Ziua este foarte lungă

Nu-i puțină să-mi ajungă,
Din pământ nu pot să iau
Dacă ei mai mult nu-mi dau,
Măcar deși nu-s sătul
Sânt silit a-mi fi destul,
Multe neplăceri mă strîng
Despre toate nu mă plîng,
Numai pe-acelea le spuie
Cari mă împung ca un cuiu
Și foarte tare mă doare
Până când scap de nchisoare,
Că sufer multă putoare
N-fiind văzut de soare,
Nici de vînt rece suflat
În adînc fiind băgat,
Într'al inimii pământ,
Unde și alți creștini sânt
Încuiați, înluntru nchiși
Zac ca porcii cei uciși,
Unii zac alții se scoală
Gîndești că-s beteji de boală
Într'o zi de două-ori
Eșim toți dela nchisori,
De ne preumblăm puția

Dreptul de alegător.

Legea electorală unghurească din 1874 (articolul XXXIII.)

Partea IV.

Reclamații în contra listelor electorale.

(Urmare.)

§. 45. Reclamațiile pot fi văzute de ori-și-cine, și în timp de 20 de zile după punerea spre vedere a listelor, toți cei-ce potrivit §-lui 44 au drept de reclamațiune, pot să înainteze în scris observări (părerii și arătări din partea lor) asupra reclamațiilor ce s'au înaintat. Aceste observări sunt a se înainta pentru fiecare reclamație înaintată.

§. 46. Reclamațiile și observările asupra lor, se vor adresa comitetului central și sunt a se înainta dimpreună cu dovezile (documentele) de lipsă, președintelui aceluia oraș ori comune, împotriva listei căreia s'a făcut reclamația; în comunele mici se înaintază la notarul cercului.

§. 47. Primăria comunală e datoare a lua la protocol în șirului care îi sosesc, reclamațiile și observările, și a le trimite îndată-ce s'a împlinit termenul, dimpreună cu protocolul de intrate, comitetului central, ori apoi a-l vesti pe acel comitet că nu s'a făcut nici o reclamațiune.

Insemnare. Ni-se pare că jupânii notari ai noștri mai ales de acest din urmă preseris al paragrafului se folosesc: înștiințează comitatele că „nu s'a făcut nici o reclamațiune!” Dar' de unde focul se se facă, dacă nici despre întocmirea și îndreptarea listelor nu spun nimic, și nu luminează poporul asupra dreptului ce-l are, ci tac chitic, ca să nu aibă de lucru și să se poată trage pe sfoară cum le place!

§. 48. Comitetul central e dator a hotărî: privitor la cele dintău reclamațiuni și observări, cu privilegiul celei dintău alcătuirii a listei alegătorilor, în timp de 20 de zile dela cea din urmă ședință; ear' cu privilegiul îndreptării pentru anul de față, a listelor, în timpul dela 1 până la 20 Septemvrie a fiecărui an.

Hotărîrea asupra reclamațiunilor și observărilor, totdeauna trebuie arătat de ce s'a adus așa cum s'a adus? (E a să motiva).

În conchemarea pentru întâia ședință se va arăta și șirul în care vor fi cercetate și desbătute listele singuraticelor cercuri și ale comunelor ce se țin de cerc. Publicarea acestui șir a desbaterilor, se va pune nainte de ședință la un loc văzut.

Insemnare. Aceasta pentru-că, după preserisele §-lui 25, ședințele comitetului și a comisiilor sunt publice, având ori-cine drept a lua parte la ele ca ascultător.

Se va publica dar' șirul desbaterii recursorilor, ca cei pe care îi privește, se poată da cu socoteala cam când vin în desbatere ale lor treburi și să poată merge la ele.

§. 49. Hotărîrile comitetului central privitoare la reclamațiuni, se vor supune și ele pentru obștească luare spre știință: cu privilegiul celei dintău conscrieri, pe timp de 10 zile, — ear' cu privilegiul îndreptării listelor, în fiecare an dela 20 până la 30 Septemvrie.

Fiecare hotărîre prin care se va respinge o reclamație, prin care se va rîndi ștergerea unui nume, ori care a fost luat față de o reclamație însoțită de observări, — e a se împărtași aceluia pe care îl privește.

§. 50. Aceia, a căror reclamațiune a fost supusă hotărîrii comitetului central, pot înainta președintelui comitetului central apelul lor cătră Curie, și anume în timp de 10 zile după punerea spre obștească luare la cunoștință a hotărîrii, — ear' aceia, căroră li-s'a înmanuat hotărîrea citată în §. 49, pot înainta apelul, pe aceeași cale, în 10 zile dela primirea hotărîrii. Apelul se face în scris și se pot alătura la el și dovezi nouă.

Comitetul poate apoi alătura și el din parte-și pe ale sale observări față de acest apel și așa-l va înainta Curiei regești.

§. 51. Curia hotărăște față de apeluri în unul ori mai multe „senaturi“ de câte 5 membri unul.

Președinți ai acelor „senate“ sunt: președintele Curții-de-Cassație, a tribunalului suprem (cel mai mare), președinții de senat ai tribunalului suprem, ori și vicepreședintele Curții-de-Cassație.

Curia își alege în fiecare an, în Ianuarie, pe membrii ceialalți ai senatului.

Senatele aduc hotărîri în ședințe publice (deschise) cu înlăturarea ori-cărei cercetări din nou.

§. 52. Pe temeiul hotărîrilor Curiei, comitetul central îndreaptă apoi listele și le alcătuește în chip hotărît. Un exemplar (o copie) de pe această listă așa statornicită, se va înainta ministrului de interne (cel peste trebile din lăuntru ale țerii), ear' lista cu numele alegătorilor fiecărui cerc, se va trimite în cel puțin un exemplar, tuturor orașelor, comunelor mari și notariatelor cercului.

§. 53. Cu privilegiul îndreptării anuale a listei, comitetul central va purcede astfel, ca lista provisorie (cum 'i-a eșit după întâia îndreptare) se poată fi pusă spre obștească vedere cel puțin în 5 Iulie.

Cererile pentru îndreptarea acestei liste, pot fi apoi date în fiecare an dela 5 până la 15 Iulie, ear' observările (arătări, părerile) contra acestor cereri, pot fi înaintate dela 16 până la 25 Iulie.

§. 54. Cu privilegiul statornicirii anuale a listelor, se vor ține următoarele termene: Comitetul central e dator să sfirșească până la 1 Noemvrie lucrările preserise în §-ii 48, 49 și 50 și să le înainteze Curiei, care le va sfirși și retrimite până la 15 Decemvrie, comitetului central.

Ca termin din urmă pentru alcătuirea statornică și trimiterea listelor (§. 52) să stăverește ziua de 30 Dec. a fiecărui an.

§. 55. Lista astfel îndreptată și statornicită, are valoare (putere) pentru anul civil ce urmează nemijlocit anului îndreptării.

Într'a ocolului sîn,
Și atunci ne dau popas
Ch'ar' un pătrar de cias,
Și ear' în lăuntru ne pun,
Toate nu pot să le spun
Numai câteva pe rînd
Cari îmi vin mai iute 'n gând,
Care mēduva 'mi-au scos
Jumătate de pe os.
Dar' eu cu cât 'mi-a rămas
Trebuie să mai rabd năcaz,
Acum așteptăm odată
După-o zi de judecată,
Nu știu cât ne-or mai ținea
Până când ne-or judeca,
Nouă luni acum s'au dus
De când în lăuntru ne-au pus
Și nimica nu ne-au spus,
Num'odată am fost în sus,
Multă vreme n'am mai stat
Pân' eară 'n sus ne-au chemat
Și la toți în rînd ne-au spus:
— Știți pentru-ce v'am adus?
Să vă luați advocați

Că veți veni judecați,
În săptămâna ce vine
Vom judeca pe toți bine,
Vă vom da pedeapsă dreaptă
Fiecărui după faptă.
Noi atunci mintenaș
Am și trimis în oraș
După șese advocați
Cari au fost mai învățați
Să vie minteni în sus
Să ne ia felheriu 'n scris,
Ei minteni au și venit
Și pe toți ne-au felherit
Și ne-a spus să nu ne pasă
Că cei mai mulți merg acasă,
Noi atunci, cu dulci blândețe
Ne-am rugat într'olor fețe
Zicînd, că le vom plăti
Atât cât ei vor pofti,
Numai să ne mântuească
Legea să nu ne-asuprească,
Căci pentru fapta ce-am făcut
Și-atâta a fost prea mult.
Ei atunci așa ne-au spus:

— Lăsați pân' veniți în sus,
Meți în lăuntru, fiți pe pace
Că vom vedea noi ce-om face,
Ear' când veți veni în sus
Așa spuneți cum ați spus.
Plată știți câtă ne dați
La cești șese advocați,
Patru sute douăzeci
Fiecărui șeptezeci
Și noi vom sta într'ajutor
Ca un bun apărător. —
Noi atunci le-am mulțumit
Și de ei ne-am despărțit
Până Luni la prânzul mare
Pe la răsărit de soare,
Atunci ear' au vint la noi
Cu cuvinte dulci și mol,
Și ne-au spus ca să fim gata
Căci se 'ncepe judecata,
Dela nouă ciasuri 'nainte
Vă stăm cu toții ferbinte,
Să vă dăm ajutorință
La a voastră neputință

(Va urma.)

Un proces uriaș.

Sibiu, la 3 Martie n. 1896.

În 4 Martie (Mercuri) vor fi trîrți înaintea judecătoriei din Alba-Iulia 42 de Români, între cari și dl avocat *Rubin Patița*, învătătorul din Țelna Ioan Medrea și economul Georgiu Milaciu din Șard, și anume pentru-că s'au pus împotriva poliției și a gendarmilor, când aceștia au călcat cu nedrept locuința dlui *Patița*, în 27 Maiu 1894, tocmai când el s'a reîntors dela vestitul proces al Memorandului. Ceialalți sînt învinuiți că au preamărit pe cei osândiți, pe iubiții nostri martiri.

Acest proces uriaș este așa zicînd tras de pîr, pentru-că unii oameni au mărturisit strîmb, căci ei ar fi voit să curgă sânge românesc. Au voit anume, ca dl *Patița* să se împotrivescă la cele-ce vor gendarmii, cari apoi să tragă în carne de om.

Atunci l-au așteptat la gară pe domnul *Patița* o mare lume românească. Căpitanul de poliție, un Român cu numele *Roșca*, a poruncit dlui *Patița* să se urce în o trăsură între sulitele de gendarmi. Acesta însă n'a ascultat, ci a mers pe jos în mijlocul mulțimii iubitoare, care a știut cum să-și cinstească pe un martir. În piață s'a întemplat, că un gendarm a sărit la doamna *Patița* și i-a luat florile din mână lovindu-o în piept.

După-ce a ajuns mulțimea la casa dlui *Patița*, acesta a intrat în curte, ear' un gendarm a sărit la el zicîndu-i: „*acum te pușc, că și așa ești judecat la Cluj!*”. Bravul țeran *George Milaciu* însă a îmbrățat pe gendarm strigîndu-i: „Nu omori pe dl *Patița!*” Domnul *Patița* abia s'a mîntuit fugind în casă și în-cuind după sine ușile.

Acum se pune primăria și cu gendarmeria și tot ea trage în judecată pe Români. Adecă tot noi hoții de păgubași, tot noi cei bătuți și batjocoriți și pe deasupra și închiși.

Nu știm încă care va fi judecata, ce se va aduce împotriva celor 42 de Români.

SCRISORI.

Un răspuns.

Pecica-română, 5 Februarie 1896.

În numărul 5 al „*Foii Poporului*” a apărut două corespondențe trimise din Pecica, în mare parte spre dejosirea și defăimarea mea. Deși corespondentul nu a avut atîta bărbăție ca să-și pună și numele sub fătul seu, eu după pene și după glas cunosc pasărea. Ca publicul să poată judeca nepărtinitor, eată și răspunsul meu:

E drept, că la alegerea de reprezentanță comunală eu am căzut, dar' am căzut, pentru-că preotul *Evuțan* cu companiștii sei, *P. Dragoș* și *T. Orga*, mai tare se știu căciuli înaintea domniilor de unguri, decât mine, scoțiorîndu-și la grupa a II-a de președinte pe medicul *Dr. Reitter*, omul și prietenul de aproape al preotului *Evuțan*; care apoi cu gendarmii postati la intrare în școala noastră confesională, unde s'a ținut alegerea, cât se putea, opria intrarea oamenilor mei, ear' ei dimpreună cu președintele și cu oamenii lor se însuflețeau cât de des de beutura ce au adus-o acolo în școală și făcă așa, încât seara preotul *Evuțan* nici nu mai putea vorbi, cuprins de răgușeală, ear' o funcție de botez din ziua mare a trebuit să se aștepte până noaptea, când a venit să boteze. Astfel am putut cădea dar' am protestat alegerea.

Cu puține întreruperi aproape vr'o 20 ani am fost jude-primar în comuna noastră. Totdeauna ales aproape cu toate voturile poporului deștept și treaz din comuă. Numai atunci n'am fost ales, când ori că n'am reflectat eu la postul de jude, ori că la domni de unguri au umblat cei trei mai sus pomeniți și licitînd peste mine în sentimente patriotice au dns în capet de n'am fost candidat. În acest an încă au umblat, formîndu-se dîșii în deputație, pe capul domnilor pe la pretură, ca să nu fiu eu candidat, ci numai dîșii. Și era mci gata, să li-se facă voea, căci preotul *Evuțan* a zis protopretorului *Senk*; „Știi bine, domnule, că eu am ostenit mai mult de ai fost ales de protopretor, am alergat din casă în casă pe la cei cu voturi, ca să voteze pentru d-ta și nu pentru Românul *Mladin*; ba am ținut și conferență, ca să te alegem pe d-ta și nu pe Românul *Mladin*. Acum și eu numai una vă rog deocamdată: că pe *Igrășan Alexă*, care și așa n'a votat pe d-ta în congregație, să nu ni-l candidezi de jude. Poporul însă auzind de uneltirile preotului *Evuțan* și a păpușilor sale, cu sutele au pretins și candidarea mea, dar' au pretins și candidarea lor, adecă au pretins dreptate, că toți aspiranții să fie candidați, ca poporul în dragă voe să-și poată alege pe cine îi place. Ear' protopretorul a ascultat glasul alor 8 mii de suflete, din cari constă această comună a noastră frunțase și bogată. Astfel toți aspiranții au fost candidați. Când preotul și la alegere a încercat a lucra contra mea, i-s'a răspuns astfel, că întreg poporul adunat a erupt contra lui.

În ce privește introducerea limbii maghiare, eată răspunsul:

Eu abia frîng câteva cuvinte din limba maghiară, deci nu am avut nici-când interes să eu să introduc limba ungurească, ca limbă protocolară la comună. Prea mare putere ar ave un jude comunal, dacă ar pute el să strămute limba protocolară. Causele comunale să decid doară cu cei 50 de membri ai reprezentanței comunale, din care fac parte și sus pomeniții mei „*prieteni*”. Limba ungurească s'a introdus prin foruri mai înalte, neatîrnat de mine, și căroră în fine a trebuit să mă supun și eu și reprezentanța comunală. În periodul ultim eu n'am fost nici jude, nici membru în reprezentanța comunală, judele *G. Panta* era omul lor, de aceea n'au încercat măcar a face schimbări cu limba?! În loc de aceasta, s'au încercat în manipularile cunoscută cu fînul și lemnele comunale. Pusta comunei nu e a mea, ori-ce schimbare în manipulara ei aparține competenței reprezentanței comunale și aprobării comitatului, deci eu nu am putut permite împărțirea puste, ear' sărăcimea noastră de aici e cu mult mai deșteaptă și cuminte, decât să fie putut crede de adevărate cele-ce se vorbesc.

Mai una domnilor din tufă:

Nu sînt drojdiile poporului, cei cari m'au ales de jude, căci am fost ales aproape cu unanimitate de voturi, ales cu consensul inteligenței române, cu consensul celor doi pacinici preoți ai nostri, *Stefan Tămășdan* și *Dr. Dimitrie Barbu*, cu consensul celor 5 învătători români conf. din comună, ales cu toate voturile atît a le frunțășilor și a celor în stare bună, cât și a celor săraci. Glasurile fățarnice și amăgitoare ale străinilor, a venitorilor, nu mai pot înșela bunul nostru popor. Poporului nu-i trebuie atari conducători, cari voesc să-l poarte de nas, să-l stăpânească, să-l tundă și mulgă fără milă, folosindu-l de unealtă sub titlul atrăgător și dulce al naționalismului.

Cel-ce vrea să conducă poporul să fie om moral, treaz, să nu fie Român cu două fețe, să nu fie bețiv și cîrțaș cu nopțile și să nu păcălească pe nime în avere, căci de unul ca acesta poporul băstinaș se scârbește.

Cred că defăimătorii mei vor înțelege.

Judecata facă-o acum poporul însuși, care ne cunoaște, atît pe mine, cât și pe defăimătorii mei.

Alexă Igrășianu,
jude com. în Pecica-română.

Rîmnicul-Vâlcea, 17 Decembrie 1895.

Onorată Redacțiune!

Vă rog a binevoi a da publicității această epistolă, despre ce vă mulțumesc anticipativ.

Eată-o.

De trei ani de zile de când sînt abonent al „*Foii Poporului*”, prețitul nostru organ țerănesc, n'au scăpat poate un șir care să nu-l cetesc cu cea mai mare pasiune. În acest organ așadară am cetit multe și despre multe din toate părțile țerii, unele scrieri m'au oțelit cum am zice, altele m'au înduioșat, altele m'au mâhnit, și altele chiar m'au desgustat, adecă după-cum au fost scrise de corespondenți după împregiurări locale.

Cu drept cuvînt, ou. redacțiune, mă așteptam, și cred că împreună cu mine sutele de concetățeni Selișteni cari sîntem trecuți peste graniți, ca despre Seliște și din Seliște să avem plăcuta ocaziune de a ceti mai mult ca cât am cetit, și când e vorba ce s'au publicat din Seliște și ce am cetit? aproape nimic!.. cătă plăcere, cătă pasiune și cătă admirațiune așa cred, n'au cauzat și causează cetitorilor „*Foii Poporului*” Monografiile comunelor învecinate Orlat și Gurarului, scrise de domni: *R. Simu*, învătător și *I. Muntean*, preot, pentru cari lucrări de așa mare însemnătate le vor fi numele nemuritoare!

Cetind aceste Monografii stau și mă gândesc, oare-cum se poate Dumnezeule! aceasta, ca să cetesc mai atîta Monografiile comunelor învecinate și a comunei noastre Seliște nu! Unde ești o falnică Seliște? Laudată Seliște cu toate toatele tale, care, cum se zice, ești prima oomună românească în Transilvania! și cu toată bogăția ta morală și intelectuală, ba zătonită fiind de inteligență, și totuși să fii atît de sêracă, să nu aibă cine-ți compune și scrie o biată de monografie, lucru atît de însemnat!... Aici multe aș ave de-a zice, dar' le tac. Știu că s'au anunțat, că s'au predat o monografie a Seliștei din partea bătrînului învătător *D. Chirca* și neafîndu-se de bună i-s'au retrimis.

Deși poate inteligenței indigene din Seliște (durere, căci cu aceasta puțin ne putem lăuda) îi pare o d'alde monografie un fleac, dar' judecîndu-o după-cum au judecat lumea din afară, apoi aici ar trebui sau trebuie să roșească.

N'au fost vorba de un chilipir mai gras, hei, hei, să te fi ținut nene!..

Să nu-și închipuească din iubiții cetitori din Seliște cineva, că am zis acestea dintr'o rea voință, le-am zis dintr'un simț curat, dintr'o ambițiune chiar, căci, pentru-ce să fim noi aproape mai în totdeauna și întru toate în urma comunelor noastre învecinate, și noi Seliștenii, noi Seliștea! modelul comunelor în... toasturi!... și într'alte trebi ioc.

Nicolae Moisin,
din Seliște, tîmplar, domiciliat în R.-Vâlcea.

Mai nou.

Prigonire pentru Manifest.

Domnul avocat *Patriciu Barbu* din Reghin a fost pedepsit pentru subscrierea Manifestului cu 15 zile arest și 100 fl. amendă, adică cu cea mai mare pedeapsă ce se poate da.

CRONICĂ.

Prăvălia industrișilor români din Sibiu. Atragem grija cetitorilor noștri asupra primului articol din „*Economul*” de astăzi și anunțului (vestire) de pe pagina 7 a foii noastre, unde direcțiunea acestei prăvălii aduce la cunoștința publică vinderea mai multor articli și mărfuri care se află în prăvălie. Spre deplina îndestulare a publicului nostru din loc, cât și a străinilor prăvălia industrișilor este bine arangiată și sortată cu toți articolii. Fiind această întreprindere salutară, o recomandăm cu toată căldura spriginului și părținirii publice. Foarte ar fi de dorit, ca din toate părțile măiestri și plugarii cu mai bună prindere să se facă membri, că așa s'ar pute lăți mai repede neguțătoriile prin toate satele mai mari ale noastre, unde astăzi trag folos și dobândă străinii și mai ales Jidovii.

Minciuni ungurești. O foaie ungu-rească din Arad, ce se chiamă „*Aradi Közlöny*” a spus, că în *Bersova* se va arangia o petrecere, a cărei venit să se dea școlaii comunale și că în fruntea petrecerii ar sta parochul local.

Eata ce ne scrie dl paroch din *Bersova*:

1. Scrierea amintită o declar de neadeverată, și fără nici o basă.
2. În *Bersova* nu s'a ținut nici o petrecere sau bal de astfel, de când e școala comună în sat.
3. Eu nici o știre n'am avut despre o atare petrecere.
4. Școala mea (cea confesională) e destul de lipsită și numai cu mari jertfe o putem susține, prin urmare ea ar ave dreptul dintâiu la ceva ajutor, deși 'i-am pute face, — ear' nu cea comună, pe care o susține statul și o prevede cu toate cele de lipsă, până-când noi sântem avisați numai la puterile noastre slabe. *Bersova*, 26 Februarie 1896. *Valeriu Chiș*, preot gr.-cat. rom.

Românul, cum este. Dl Slavici scria în cartea sa de tristă pomenire. „*Die Rumänen*”: „Dacă arde în vr'un sat românesc o casă, o lasă cu toții să arză; ear' cei ce se află în casa ce arde, se cere să aibă curagiul a se salva cu ajutorul lui D-zeu”. În fața acestora punem scrisoarea ce ni-o trimite un — *Ovreu*. Eată-o: „În noaptea de 18 Febr. 'mi-a ars casa, rămânând numai pereții, dar' pe lângă paguba de câteva sute fl. *poporul român* din această comună a avut bunăvoința că cu expunerea vieții lor au intrat în foc și rupând ușile și ferestrele au scos întreg mobilierul din 3 odăi, au scos negoțul meu din prăvălie, au scos banii mei din pulpitele meselor și cu o perseverență demnă de locuitori români, între cari petrec de 37 ani, 'mi-au mântuit puțina mea avere de flăcările focului, dându-'mi-o în posesiune în a doua zi până la cel mai mic pachet de tabac. Subsemnatul se simte îndemnat pe calea aceasta a aduce cele mai sincere mul-

țumite poporului român și în special celor-ce s'au expus cu vieța în foc pentru averea mea, cari sânt: *Sofron Todea*, *Vasilica Oltean Michailă Părău*, *Kuti Marton* și alții. Acestea au eșit din casă aprinși de foc și cu negoțul meu asigurat. Cetatea-de-Baltă, 22 Februarie 1896. Cu toată stima: *Leopold Grün*, comerciant. — Eată un martor *ovreu*, contra *Românului Slavici*!

Faptă frumoasă. Ni-se scrie: În comuna noastră *Bórta* (Boarta), care e o comună cam de vre-o 180 familii, dintre cari vre-o 110 familii rom., și își au conducătorii lor conștientioși. S'au înțeles mai mulți țerani laolaltă ca să prenumere „*Foaia Poporului*”. De când se află această foaie în mâinile țeranilor noștri, nu-'i mai vezi seara și Dumineca jucându-se de-a cărțile, ci tot cu „*Foaia Poporului*” în mână. Cu toate-că mulți nu știu ceti, însă se adună Dumineca în școală și le-o cetește care poate ceti mai bine. Această faptă ar fi vrednică de urmat, și cu aceste le aduc un salut frățesc și pe calea aceasta. *Boarta*, 29 Februarie 1896. *A. Pop*, învățător rom.

Fapta unui puiu de Jidov. Eată aici o întâmplare care arată destul de curat cum batjocoresc Jidovii sfânta lege creștinească. În gimnasiul din *Vaț* — unde au suferit iubii noștri conducători și mai suferă încă *Dr. Valeriu Branice* — s'a întâmplat, că un profesor a pedepsit pe doi școlari de clasa a doua cu aceea. că 'i-a încuiat pe ziua de Duminecă. Unul dintre ei numit *Kohn Jenő*, puiu de lipitoare, fiindcă asupra profesorului nu-'și putea răsbuna, a mers înaintea icoanei *Dlui N. Isus Christos*, ce atrna pe perete răstignit pe cruce, și fiindcă puiului de Jidov nu 'i-a fost destul că strămoșii sei 'l-au răstignit, a scos cuțitul și a străpuns inima sângerândă a Mântuitorin zicând: „*Dacă sângerează inima ta, lasă încă să sângereze și mai tare.*” Fapta aceasta a spus-o profesorului celelalt puiu de Jidov, din care causă pe *Kohn* 'l-au eliminat din gimnasiu. Cu toate astea nu e eschisă posibilitatea, că numitul puiu de Jidov mâne-poimâne să fie ministru de culte. La Dumnezeu și în Țeara-Ungurească toa'e se pot.

O plânsoare. Ni se plâng oamenii din *Rodbav* în contra antistiei comunale de acolo. Zice, că înainte cu vr'o 5 ani, antistia a luat hotărîrea, ca fiecare bărbat, care s'a căsătorit dintr'altă comună în *Rodbav*, și fiecare femeie, care s'a căsătorit din altă comună acolo, să plătească o taxă de 25 fl. Românii nu s'au supus la această hotărîre, ci au dat recurs. Acum antistia, tot Sași, îi silește să plătească și le zălojesc pentru această sumă. Eată de ce plâng unii Români din *Rodbav*.

Un primar cinstit. Ni-se scrie, că primarul *Vaşcoului*, *Iosif Miklósy*, deși Ungur să interesează de școala și biserica românească și le ajută, ear' soția dînsului a dăruit bisericii mai multe icoane și adese-ori trimite și lumînări. Ne bucurăm de aceste știri, cari sânt așa de rari, și ne bucurăm că *Vaşcoul* are un primar cinstit, deși e Ungur.

Raritate. Ni-se scrie, că o femeie din *Bulzești-de-jos* a născut la 31 Ianuarie 4 copii: trei ficioi și o fată. Toți patru au trăit câțva timp, de 'i-au și botezat: pe numele *Teodor*, *Constantin*, *Pascu* și *Maria*, după aceea la 3 zile au murit. Mama lor e deplin sănătoasă.

Necuviință urită. Eată ce ni-se scrie: În numărul 8 a. c. al prețuitei d.-voastre foi a apărut (în posta redacțiunii) un răspuns dat unui individ „*D. M. din Ilteu*”. Din acest răspuns se vede, că respectivul a voit să atace pe părintele nostru *A. Vesalon*, spunând niște minciuni încornurate despre d.-sa.

Fiindcă în comuna noastră nu este alt nume care să se înceapă cu inițialele *D. M.*: din cele cetite am văzut, că respectivul s'a folosit la săvîrșirea acestui fapt mârșav, de numele meu' voind ca astfel să provoace neînțelegeri între mine și părintele *A. Vesalon*.

Pe un atare om, care fără știrea și învoirea cuiva să folosește de un nume străin pentru a pute minți fără teamă, îl declar de obraznic. *Ilteu*, 1 Martie n. 1896. *Damaschin Medrea*, învățător poporal.

Trebue să ne facem credință foarte rea despre oameni, cari cutează a scrie pe numele altuia și să-'i ocărîm ca pe niște oameni păcătoși.

Grozavă nenorocire pe Marea-Neagră. Vin știri despre o grozavă catastrofă întâmplată pe *Marea-Neagră* la 7 Februarie. Valurile mării turbate de vifor au cauzat în ziua aceea douăzeci-și-cinci naufragiuri (spargeri de vapoare). Trei vapoare rusești, patru străine și optsprezece corăbii cu vintrele s'au cufundat în mare, îngropând în valuri mai mult de 100 oameni. Detaluri asupra nenorocirii lipsesc cu desăvîrșire.

Lupii în sat. Ni-se scrie din *Rodbav* (comitatul *Tirnavei-mari*): În comuna noastră au năvălit în noaptea de 8 Februarie vr'o câțiva lupi, au intrat la un țeran în grajd și 'i-au omorît 4 oi, ear' una au incolțit-o la gât foarte rău. S'a dat de urma lupilor, dar' nu 'i-a împușcat nime, că n'aveau puști. Eată, de ce treabă e oprirea armelor.

Pomana „Calicului”. Ni-se plâng oameni, cari au abonat „*Calicul*” după-ce a încetat de a mai apare, că ori-cât își raclamă banii, totuși nu-'i mai capătă, ba nici nu li-se răspunde. Noi nu le putem ajuta altcum decât ca pe calea aceasta să atragem atențiunea *dlui Ioan Popa*, fost redactor al „*Calicului*”.

Știri mărunte. Sâmbătă seara, la 29 Februarie, a fost întunecime de lună, care a ținut de seara până la 10^{1/2}. În *Sibiu* întunecimea s'a observat bine.

— În comuna *Sându*, lângă *Turda*, s'au umplut oile de călbează, ceea-ce acolo până acum nu s'a mai pomenit.

— Nou metropolit în *Bucovina* este numit archimandritul *Arcadie Ciupercovici*.

POSTA REDACȚIEI.

Abonentului 1799. Nu știm care am făcut greșeala, noi, ori d.-ta. Dar' ori-care ar fi, să iertăm. Celor doi *Floruță* în *Terețel*. Mai aveți nițică răbdare. Dacă a întârziat până acum, mai poate câteva zile.

D-sale *D. M.* în *Ilteu*. Manuscriptul nu 'ți-'l putem trimite, că nu-'l mai avem.

D-sale *N. M.* în *Rîmnicul-Vâlci*. Eată îți facem pe voe. Dar' ni-ar mai plăce să ne scrii despre fapte de pe acolo.

Abonentului 2059. Caută ajutorul unui medic bun. Părintelui *L. I.* în *Leta-mare*. Nu mai avem numeri de dat gratuit. Cele 100 exemplare s'au împărțit deja.

Pentru redacție și editură responsabil: **Andrei Balteș**.
Proprietar: Pentru **T. L. Albini** sub sechestru: **Iosif Marschall**.

LOTERIE.

Tragerea din 29 Februarie n.

Budapesta: 68 85 33 47 32

Tragerea din 4 Martie n.

Sibiu: 13 19 2 82 8

Săminte de primăvară.

Mazăriche, ovės, trifoiu, sēmēntă de cânepă, fasole, mazăre, linte și orz, precum și tot felul de făinării și făină roșie pentru porci și vite în calitate primă oferează cu prețuri moderate magazie de făinărie și de bucate. [716] 6—6

Vēnzare en gros și en detail.

Niculae Vidrighin și Comp., Sibiu, Piața-mare Nr. 20.

Anunț funebral.

DEMETRIU DRAGOȘ

din Ferihaz,

sergent-major c. r. în retragere, posesor, membru ordinar al Asociațiunii transilvane pentru literatura și cultura poporului român, împărtășit cu sft. taine, după un morb scurt în etate de 52 ani, în 16/28 Februarie a. c. a încetat din viață.

A trecut la cele eterne un bărbat vrednic de lăudă, atât în interesul națiunii sale cât și al bisericii gr.-or. din comuna sa. [962] 1—1

Fie-i memoria în veci eternă!

Necrolog.

Nicolau Mohan, notar, cu inimă frântă de durere aduce la cunoștință, că mult iubita sa soție [896] 2—2

Elisaveta Mohan,

a adormit în Domnul.

Rămășitele pământești s'au astrucat la 28 Februarie n. la 2 ore p. m.

Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată!

La „Institutul Tipografic“ în Sibiu se află de vēnzare

CARTEA DURERII

DE **EMIL BOUGAND.**

TRADUCERE DE **IACOB AFIN NICOLESCU.**

Editor: **Dr. E. DĂIANU.**

Prețul 70 cr.

Aceasta carte a fost recomandată de către Exc. Sa Metropolitanul Victor Mihályi de Apșa printr'un circular special.

Prăvălia industrișilor români
Strada din Sibiu, Cismădiei Nr. 27.

Pe lângă alți artici de consum se află tot felul de delicatose în cărnuri, toate preparatele pariser, salamă și casuri; din pești: alif, sardinii și cașcavale; caviar de Odesa și Hamburg; brânzături și brânză seamental, trapist și de departe; turcesco și halva. În urmă se află săminte de lutenă și trifoiu plombate, sonite de rocină. Toate mărfurile sunt câștigate din cele mai bune izvoare, se expediază prompt francate cu posesipațiune în pachete cu porto foarte ieftin.

Insoliri de credit și depuneri a industrișilor români [873] 2—

Diracțiunea din Sibiu.

Gichtfluidul lui [1794] 27—40
KWIZDA

De mulți ani probat ca leac de casă, care alină durerile. Fricțiuni întăritoare înainte și după ture mari. Flacon 1/4 fl. l. v. a.; Flacon 1/2 fl. l. v. a. Pre-Deposit cr. v. a.; Apoteca principal: **Korneuburg I. Viena.**

Se poate căpăta în toate farmaciile. Se se observe cu atențiune marca și se se ceară exclusiv Gichtfluidul lui **KWIZDA**

Langen & Wolf,
 Fabrică de motore cu gaz, Viena, X., Laxenburgerstrasse nr. 53.
 recomandă [3442] 12—12

Noul Motor de Otto
 în ordine culcat și stătător special pentru **Petroleu și Benzin**
 cea mai simplă și ieftină putere de mīnat pentru toți posesorii de mori.
 Cea mai mare reușită a timpului modern este: **noua locomobilă de Benzin** specială pentru economia câmpului.
 S'a distins în Iglau 1895 cu cel mai mare premiu de stat pe lângă diplomă.
 Aceasta nu pretinde așteptare, e totdeauna gata de mīnat de o construcție simplă și solidă.
Ori-ce primejdie de explozie este exclusă.

[3632] 6-12

O carte folositoare este

Instrucțiuneaîn afacerea dărilor de beaură, de consum
și de vânzare pentru

vin, bere, carne, zahar și spirtuoase

și se află la [882] 1-5

Emanuil Barbulescu,
invetator în Pesac.**Prețul 14 cr. trimisă franco.**

Revanzatorilor rabat convenit.

„Institut Tipografic“ în Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Însoțirile de credit

împreunate cu

însoțiri de consum, de vânzare, de viieri, de lăp-
tării etc. și instrucțiunile trebuincioase.**Îndreptare practică**

pentru

înființarea și conducerea de astfel de însoțiri
de**F. W. RAIFFEISEN.**

Edițiunea a V-a.

Traducere autorisată de

Dr. Aurel Brote,

directorul băncii gen. de asigurare m. „Transilvania“.

EDITURA

„Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibiului“.
(280 pagini mari).Cartea costă 80 cr. (cu porto postal 90 cr.,
recomandată 1 fl.) și se poate cumpăra dela

Institutul Tipografic în Sibiu.

Kathreiner
CAFEA DE MALTA KNEIPP

Se capătă pretulindeni. - ½ Chilo 25 cr.

Ce e
a lui Kathreiner
cafeaua de maltă Kneipp?

Aceasta e o cafea adevărată pentru familie și sănătate, care prin moduli de fabricațiune a lui Kathreiner are plăcutul gust de cafea de boane și numai prin această, fără de celelalte avantagii, se deosebește această cafea de maltă de toate celelalte produse.

Cafeaua - Kathreiner este cel mai gustos, sănătos și ieftin surogat la cafeaua de boane. E un product curat al naturii în boane întregi și se usează cu mare avantagiul în locul celei măcinate,

în locul acelor surogate pentru cafea, cari sunt pentru publicul cumpărător necontrolabile, și cari prin cercetări oficiose sau dovedit adese de falsificate prin adausuri străine. Începând cu o terțialitate, se pôte amesteca mai târziu cafea de boane cu cafea Kathreiner, și astfel pe lângă efectul neprețuit asupra sănătății, dobândești și un câștig în fiecare gospodărie.

Cafeaua Kathreiner este recomandată de cei mai renumiți medici și zilnic se dovedește ca un bun mijloc de consumat în institute publice și în sute de mii de familii. Și »pură« adevărată fără adaus de cafea de boane, cafeaua Kathreiner este cel mai excelent mijloc de întărire precum și cel mai sănătos, ușor de consumat și totodată o beaură gustosă.

Nici o gospodină consciențioasă sau mamă, nici un iubitoriu de cafea în genere, se nu întârzie, ca pentru propria sănătate să se folosească de cafeaua de maltă Kneipp. Numai se fie cu luare aminte la netrebnicele imitațiuni, prin cari publicul mereu este expus înșelăciunii și se considere la cumpărare marca de pe pachetele originale albe cu numele

Kathreiner!

Precauțiune! În interesul propriu nu lăsați se fiți momiți! Veritabilul „Kathreiner“ nu poate și nu-l permis să se vândă cumpenit, sau în altfel de pachetagiul.

Fabrică de casse.

Am onorul a aduce la cunoștința p. t. publicului, că am mărit atelierul meu și am arangiat o fabrică de casse.

Spre încredințare, că furnizez numai marfă bună și frumoasă, servească împregiurarea, că vând casse fabricate exclusiv numai de mine, și stă în voea fiecărui a se convinge cu privilegiul comandelor în atelier despre bunătatea materialului și conștientiositatea executării.

Încredințând p. t. publicul pe deplin, că atât la cassele noue cât și la reparaturi și deschideri voi face cele mai ieftine prețuri și voi executa în cel mai conștientios mod toate comenzile, semnez în speranța unei clientele binevoitoare

[950] 1-

cu distinsă stimă

Gustav Moess,

strada Poplăcii-mare Nr. 8.

Comunelor bisericesti și politice li-se acordă și plătierea în rate.